ദേവീഭാഗവതപുരാണമ്/സ്കന്ധഃ 03/അധ്യായഃ 20

< ദേവീഭാഗവതപുരാണമ് | സ്കന്ധഃ 03

സ്വപിതരം പ്രതി ശശികലാവാക്യമ്

വ്യാസ ഉവാച

ഇതിവാദിനി ഭൂപാലേ കേരലാധിപതൗ തദാ .

പ്രത്യുവാച മഹാഭാഗ യുധാജിദപി പാർഥിവഃ .. 1 ..

നീതിരേഷാ മഹീപാല യദ്ബ്രവീതി ഭവാനിഹ .

സമാജേ പാർഥിവാനാം വൈ സത്യവാഗ്വിജിതേന്ദ്രിയഃ .. 2 ..

യോഗ്യേഷു വർതമാനേഷു കന്യാരത്നം കുലോദ്വഹ .

അയോഗ്യോऽർഹതി ഭൂപാല ന്യായോऽയം തവ രോചതേ .. 3 ..

ഭാഗം സിംഹസ്യ ഗോമായുർഭോക്തുമർഹതി വാ കഥമ് .

തഥാ സുദർശനോऽയം വൈ കന്യാരത്നം കിമർഹതി .. 4 ..

ബലം വേദോ ഹി വിപ്രാണാം ഭൂഭുജാം ചാപജം ബലമ് .

കിമന്യായ്യം മഹാരാജ ബ്രവീമ്യഹമിഹാധുനാ .. 5 ..

ബലം ശുൽകം യഥാ രാജ്ഞാം വിവാഹേ പരികീർതിതമ് .

ബലവാനേവ ഗൃഹ്ണാതു നാബലസ്തു കദാചന .. 6 ..

തസ്മാത്കന്യാപണം കൃത്വാ നീതിരത്ര വിധീയതാമ് .

അന്യഥാ കലഹഃ കാമം ഭവിഷ്യതി മഹീഭുജാമ് .. 7 ..

ഏവം വിവാദേ സംവൃത്തേ രാജ്ഞാം തത്ര പരസ്പരമ് .

ആഹൂതസ്തു സഭാമധ്യേ സുബാഹുർനൃപസത്തമഃ .. 8 ..

സമാഹൂയ നൃപാഃ സർവേ തമൂചുസ്തത്ത്വദർശിനഃ .

രാജന്നീതിസ്ത്വയാ കാര്യാ വിവാഹേऽത്ര സമാഹിതാ .. 9 ..

കിം തേ ചികീർഷിതം രാജംസ്തദ്വദസ്വ സമാഹിതഃ .

പുത്ര്യാഃ പ്രദാനം കസ്മൈ തേ രോചതേ നൃപ ചേതസി .. 10 ..

സുബാഹുരുവാച

പുത്ര്യാ മേ മനസാ കാമം വൃതഃ കില സുദർശനഃ .

മയാ നിവാരിതോഽത്യർഥം ന സാ പ്രത്യേതി മേ വചഃ .. 11 ..

കിം കരോമി സുതായാ മേ ന വശേ വർതതേ മനഃ .

സുദർശനസ്തഥൈകാകീ സമ്പ്രാപ്തോഽസ്തി നിരാകുലഃ .. 12 ..

വ്യാസ ഉവാച

സമ്പന്നാ ഭൂഭുജഃ സർവേ സമാഹൂയ സുദർശനമ് .

ഊചുഃ സമാഗതം ശാന്തമേകാകിനമതന്ദ്രിതാഃ .. 13 ..

രാജപുത്ര മഹാഭാഗ കേനാഹൂതോഽസി സുവ്രത .

ഏകാകീ യഃ സമായാതഃ സമാജേ ഭൂഭൃതാമിഹ .. 14 ..

ന വൈ സൈന്യം ന സചിവാ ന കോശോ ന ബൃഹദ്ബലമ് .

കിമർഥഞ്ച സമായാതസ്തത്ത്വം ബ്രൂഹി മഹാമതേ .. 15 ..

യുദ്ധകാമാ നൃപതയോ വർതന്തേഽത്ര സമാഗമേ .

കന്യാർഥം സൈന്യസമ്പന്നാഃ കിം ത്വം കർതുമിഹേച്ഛസി .. 16 ..

ഭ്രാതാ തേ സുബലഃ ശൂരഃ സമ്പ്രാപ്തോഽസ്തി ജിഘൃക്ഷയാ .

യുധാജിച്ച മഹാബാഹുഃ സാഹായ്യം കർതുമാഗതഃ .. 17 ..

ഗച്ഛ വാ തിഷ്ഠ രാജേന്ദ്ര യാഥാതഥ്യമുദാഹൃതമ് .

ത്വയി സൈന്യവിഹീനേ ച യഥേഷ്ടം കുരു സുവ്രത .. 18 ..

സുദർശന ഉവാച

ന ബലം ന സഹായോ മേ ന കോശോ ദുർഗസംശ്രയഃ .

ന മിത്രാണി ന സൗഹാർദീ ന നൃപാ രക്ഷകാ മമ .. 19 ..

അത്ര സ്വയംവരം ശ്രുത്വാ ദ്രഷ്ടുകാമ ഇഹാഗതഃ .

സ്വപ്നേ ദേവ്യാ പ്രേരിതോഽസ്മി ഭഗവത്യാ ന സംശയഃ .. 20 ..

നാന്യച്ചികീർഷിതം മേഽദ്യ മാമാഹ ജഗദീശ്വരീ .

തയാ യദ്വിഹിതം തച്ച ഭവിതാƒദ്യ ന സംശയഃ .. 21 ..
ന ശത്രുരസ്തി സംസാരേ കോƒപ്യത്ര ജഗതീശ്വരാഃ .
സർവത്ര പശ്യതോ മേƒദ്യ ഭവാനീം ജഗദമ്ബികാമ് .. 22 ..
യഃ കരിഷ്യതി ശത്രുത്വം മയാ സഹ നൃപാത്മജാഃ .
ശാസ്താ തസ്യ മഹാവിദ്യാ നാഹം ജാനാമി ശത്രുതാമ് .. 23 ..
യദ്ഭാവി തദ്വൈ ഭവിതാ നാന്യഥാ നൃപസത്തമാഃ .
കാ ചിന്താ ഹ്യത്ര കർതവ്യാ ദൈവാധീനോƒസ്മി സർവഥാ .. 24 ..
ദേവഭൂതമനുഷ്യേഷു സർവഭൂതേഷു സർവദാ .
സർവേഷാം തത്കൃതാ ഭക്തിർനാന്യഥാ നൃപസത്തമാഃ .. 25 ..
സാ യം ചികീർഷതേ ഭൂപം തം കരോതി നൃപാധിപാഃ .
നിർധനം വാ നരം കാമം കാ ചിന്താ വൈ തദാ മമ .. 26 ..
താമൃതേ പരമാം ശക്തിം ബ്രഹ്മവിഷ്ണുഹരാദയഃ .
ന ശക്താഃ സ്പന്ദിതും ദേവാഃ കാ ചിന്താ മേ തദാ നൃപാഃ .. 27 ..
അശക്തോ വാ സശക്തോ വാ യാദൃശസ്താദൃശസ്ത്വഹമ് .
തദാജ്ഞയാ നൃപാദ്യൈവ സമ്പ്രാപ്തോƒസ്മി സ്വയംവരേ .. 28 ..
സാ യദിച്ഛതി തത്കുര്യാന്മമ കിം ചിന്തനേന വൈ .
നാത്ര ശംകാ പ്രകർതവ്യാ സത്യമേതദ്ബ്രവീമ്യഹമ് .. 29 ..
ജയേ പരാജയേ ലജ്ജാ ന മേƒത്രാണ്വപി പാർഥിവാഃ .
ഭഗവത്യാസ്തു ലജ്ജാസ്തി തദധീനോƒസ്മി സർവഥാ .. 30 ..
വ്യാസ ഉവാച
ഇതി തസ്യ തദാകർണ്യ വചനം രാജസത്തമാഃ .
ഊചുഃ പരസ്പരം പ്രേക്ഷ്യ നിശ്ചയജ്ഞാ നരാധിപാഃ .. 31 ..
സത്യമുക്തം ത്വയാ സാധോ ന മിഥ്യാ കർഹിചിദ്ഭവേത് .
തഥാപ്യുജ്ജയനീനാഥസ്ത്വാം ഹന്തും പരികാങ്ക്ഷതി .. 32 ..
ത്വത്കൃതേ ന ദയാദിഷ്ടാ ത്വാം ബ്രവീമോ മഹാമതേ .
യദ്യുക്തം തത്ത്വയാ കാര്യം വിചാര്യ മനസാƒനഘ .. 33 ..

സുദർശന ഉവാച

സത്യമുക്തം ഭവദ്ഭിശ്ച കൃപാവദ്ഭിഃ സുഹൃജ്ജനൈഃ .

കിം ബ്രവീമി പുനർവാക്യമുക്ത്വാ നൃപതിസത്തമാഃ .. 34 ..

ന മൃത്യുഃ കേനചിദ്ഭാവ്യഃ കസ്യചിദ്വാ കദാചന .

ദൈവാധീനമിദം സർവം ജഗത്സ്ഥാവരജങ്ഗമമ് .. 35 ..

സ്വവശോഽയം ന ജീവോഽസ്തി സ്വകർമവശഗഃ സദാ .

തത്കർമ ത്രിവിധം പ്രോക്തം വിദ്വദ്ഭിസ്തത്ത്വദർശിഭിഃ .. 36 ..

സഞ്ചിതം വർതമാനഞ്ച പ്രാരബ്ധഞ്ച തൃതീയകമ് .

കാലകർമസ്വഭാവൈശ്ച തതം സർവമിദം ജഗത് .. 37 ..

ന ദേവോ മാനുഷം ഹന്തും ശക്തഃ കാലാഗമം വിനാ .

ഹതം നിമിത്തമാത്രേണ ഹന്തി കാലഃ സനാതനഃ .. 38 ..

യഥാ പിതാ മേ നിഹതഃ സിംഹേനാമിത്രകർഷണഃ .

തഥാ മാതാമഹോഽപ്യേവം യുദ്ധേ യുധാജിതാ ഹതഃ .. 39 ..

യത്നകോടിം പ്രകുർവാണോ ഹന്യതേ ദൈവയോഗതഃ .

ജീവേദ്വർഷസഹസ്രാണി രക്ഷണേന വിനാ നരഃ .. 40 ..

നാഹം ബിഭേമി ധർമിഷ്ഠാഃ കദാചിച്ച യുധാജിതഃ .

ദൈവമേവ പരം മത്വാ സുസ്ഥിതോഽസ്മി സദാ നൃപാഃ .. 41 ..

സ്മരണം സതതം നിത്യം ഭഗവത്യാഃ കരോമ്യഹമ് .

വിശ്വസ്യ ജനനീ ദേവീ കല്യാണം സാ കരിഷ്യതി .. 42 ..

പൂർവാർജിതം ഹി ഭോക്തവ്യം ശുഭം വാപ്യശുഭം തഥാ .

സ്വകൃതസ്യ ച ഭോഗേന കീദൃക്ശോകോ വിജാനതാമ് .. 43 ..

സ്വകർമഫലയോഗേന പ്രാപ്യ ദുഃഖമചേതനഃ .

നിമിത്തകാരണേ വൈരം കരോത്യല്പമതിഃ കില .. 44 ..

ന തഥാഽഹം വിജാനാമി വൈരം ശോകം ഭയം തഥാ .

നിഃശങ്കമിഹ സമ്പ്രാപ്തഃ സമാജേ ഭൂഭൃതാമിഹ .. 45 ..

ഏകാകീ ദ്രഷ്ടുകാമോഽഹം സ്വയംവരമനുത്തമമ് .

ഭവിഷ്യതി ച യദ്ഭാവ്യം പ്രാപ്തോഽസ്മി ചണ്ഡികാജ്ഞയാ .. 46 ..

ഭഗവത്യാഃ പ്രമാണം മേ നാന്യം ജാനാമി സംയതഃ .

തത്കൃതഞ്ച സുഖം ദുഃഖം ഭവിഷ്യതി ച നാന്യഥാ .. 47 ..

യുധാജിത്സുഖമാപ്നോതു ന മേ വൈരം നൃപോത്തമാഃ .

യഃ കരിഷ്യതി മേ വൈരം സ പ്രാപ്സ്യതി ഫലം തഥാ .. 48 ..

വ്യാസ ഉവാച

ഇത്യുക്താസ്തേ തഥാ തേന സന്തുഷ്ടാ ഭൂഭുജഃ സ്ഥിതാഃ .

സോഽപി സ്വമാശ്രമം പ്രാപ്യ സുസ്ഥിതഃ സമ്ബഭൂവ ഹ .. 49 ..

അപരേഽഹനി ശുഭേ കാലേ നൃപാഃ സമ്മന്ത്രിതാഃ കില .

സുബാഹുനാ നൃപേണാഥ രുചിരേ വൈ സ്വമണ്ഡപേ .. 50 ..

ദിവ്യാസ്തരണയുക്തേഷു മഞ്ചേഷു രചിതേഷു ച .

ഉപവിഷ്ടാശ്ച രാജാനഃ ശുഭാലങ്കരണൈര്യുതാഃ .. 51 ..

ദിവ്യവേഷധരാഃ കാമം വിമാനേഷ്വമരാ ഇവ .

ദീപ്യമാനാഃ സ്ഥിതാസ്തത്ര സ്വയംവരദിദൃക്ഷയാ .. 52 ..

ഇതി ചിന്താപരാഃ സർവേ കദാ സാപ്യാഗമിഷ്യതി .

ഭാഗ്യവന്തം നൃപശ്രേഷ്ഠം ശ്രുതപുണ്യം വരിഷ്യതി .. 53 ..

യദാ സുദർശനം ദൈവാത്സ്രജാ സമ്ഭൂഷയേദിഹ .

വിവാദോ വൈ നൃപാണാം ച ഭവിതാ നാത്ര സംശയഃ .. 54 ..

ഇത്യേവം ചിന്ത്യമാനാസ്തേ ഭൂപാ മഞ്ചേഷു സംസ്ഥിതാഃ .

വാദിത്രഘോഷഃ സുമഹാനുത്ഥിതോ നൃപമണ്ഡപേ .. 55 ..

അഥ കാശീപതിഃ പ്രാഹ സുതാം സ്നാതാം സ്വലങ്കൃതാമ് .

മധൂകമാലാസംയുക്താം ക്ഷൗമവാസോവിഭൂഷിതാമ് .. 56 ..

വിവാഹോപസ്കരൈര്യുക്താം ദിവ്യാം സിന്ധുസുതോപമാമ് .

ചിന്താപരാം സുവസനാം സ്മിതപൂർവമിദം വചഃ .. 57 ..

ഉത്തിഷ്ഠ പുത്രി സുനസേ കരേ ധൃത്വാ ശുഭാം സ്രജമ് .

വ്രജ മണ്ഡപമധ്യേഽദ്യ സമാജം പശ്യ ഭൂഭുജാമ് .. 58 ..

ഗുണവാൻ രൂപസമ്പന്നഃ കുലീനശ്ച നൃപോത്തമഃ .

തവ ചിത്തേ വസേദ്യസ്തു തം വൃണുഷ്വ സുമധ്യമേ .. 59 ..

ദേശദേശാധിപാഃ സർവേ മഞ്ചേഷു രചിതേഷു ച .

സംവിഷ്ടാഃ പശ്യ തന്വങ്ഗി വരയസ്വ യഥാരുചി .. 60 ..

വ്യാസ ഉവാച

തം തഥാ ഭാഷമാണം വൈ പിതരം മിതഭാഷിണീ .

ഉവാച വചനം ബാലാ ലലിതം ധർമസംയുതമ് .. 61 ..

ശശികലോവാച

നാഹം ദൃഷ്ടിപഥേ രാജ്ഞാം ഗമിഷ്യാമി പിതഃ കില .

കാമുകാനാം നരേശാനാം ഗച്ഛന്ത്യന്യാശ്ച യോഷിതഃ .. 62 ..

ധർമശാസ്ത്രേ ശ്രുതം താത മയേദം വചനം കില .

ഏക ഏവ വരോ നാര്യാ നിരീക്ഷ്യഃ സ്യാന്ന ചാപരഃ .. 63 ..

സതീത്വം നിർഗതം തസ്യാ യാ പ്രയാതി ബഹൂനഥ .

സങ്കല്പയന്തി തേ സർവേ ദൃഷ്ട്വാ മേ ഭവതാത്വിതി .. 64 ..

സ്വയംവരേ സ്രജം ധൃത്വാ യദാഗച്ഛതി മണ്ഡപേ .

സാമാന്യാ സാ തദാ ജാതാ കുലടേവാപരാ വധൂഃ .. 65 ..

വാരസ്ത്രീ വിപണേ ഗത്വാ യഥാ വീക്ഷ്യ നരാംസ്ഥിതാൻ .

ഗുണാഗുണപരിജ്ഞാനം കരോതി നിജമാനസേ .. 66 ..

നൈകഭാവാ യഥാ വേശ്യാ വൃഥാ പശ്യതി കാമുകമ് .

തഥാഽഹം മണ്ഡപേ ഗത്വാ കുർവേ വാരസ്ത്രിയാ കൃതമ് .. 67 ..

വൃദ്ധൈരേതൈഃ കൃതം ധർമം ന കരിഷ്യാമി സാമ്പ്രതമ് .

പതിവ്രതം തഥാ കാമം ചരിഷ്യേഽഹം ധൃതവ്രതാ .. 68 ..

സാമാന്യാ പ്രഥമം ഗത്വാ കൃത്വാ സങ്കല്പിതം ബഹു .

വൃണോതി ചൈകം തദ്വദ്വൈ വൃണോമി കഥമദ്യ വൈ .. 69 ..

സുദർശനോ മയാ പൂർവം വൃതഃ സർവാത്മനാ പിതഃ .

തമൃതേ നാന്യഥാ കർതുമിച്ഛാമി നൃപസത്തമ .. 70 ..

വിവാഹവിധിനാ ദേഹി കന്യാദാനം ശുഭേ ദിനേ .

സുദർശനായ നൃപതേ യദീച്ഛസി ശുഭം മമ .. 71 ..

ഇതി ശ്രീദേവീഭാഗവത മഹാപുരാണേഽഷ്ടാദശസാഹസ്ര്യാം സംഹിതായാം തൃതീയസ്കന്ധേ സ്വപിതരം പ്രതി ശശികലാവാക്യം നാമവിംശോഽധ്യായഃ .. 20 ..

"https://sa.wikisource.org/w/index.php?title=ദേവീഭാഗവതപുരാണമ്/സ്കന്ധഃ_03/അധ്യായഃ_20&oldid=75599" ഇത്യസ്മാദ് പ്രതിപ്രാപ്തമ്

-